

INFORMATIE VOOR OUDERS.

Overgang PO/VO.

ik ben niet bom,
ik heb talent!

Omgaan met en opvoeden van een kind met dyslexie

U heeft een kind met hardnekkige lees- en spellingproblemen. Uw kind weet dat het kan rekenen op uw onvoorwaardelijke steun. Niet alle kinderen met lees- en spellingsproblemen ervaren dezelfde moeilijkheden in dezelfde mate. Dit is afhankelijk van de ernst van de problematiek, het zelfbeeld van het kind en ook het feit of het kind het leren en de school als positief beleeft. U als ouders kunt het beste beoordelen welke aandachtspunten die hier beschreven worden voor uw kind van toepassing zijn.

Praten met uw kind

Het is belangrijk steeds met uw kind te praten over de problemen die uw kind ervaart en de consequenties ervan. Niet goed kunnen lezen is niet alleen maar een leerprobleem, maar beïnvloedt soms ook het gewone dagelijkse functioneren. Ted bijvoorbeeld, trekt zich terug op het moment waarop een paar vrienden besluiten TV te gaan kijken. Hij schaamt zich voor hen, omdat hij de ondertiteling niet kan volgen, doordat hij zo langzaam leest.

Kinderen kunnen moeilijk gedrag gaan ontwikkelen als ze op school en bij leeftijdsgenoten onbegrip tegenkomen voor hun zwak lezen en spellen. U signaleert vaak als eerste dat het op school niet gaat en vangt uw kind op als het tegenzit. Door regelmatig met uw kind te praten over wat er op school gebeurt, houdt u voeling met het reilen en zeilen daar. Als het niet goed gaat, kunt u een afspraak met de groepsleerkracht maken en samen een plan van aanpak bedenken. Het is belangrijk dat het kind zijn leesprobleem en de consequenties daarvan begrijpt. Het kind kan dan mogelijk zelf onder woorden brengen wat het nodig heeft en hoe het het beste geholpen kan worden.

Versterk het zelfvertrouwen van uw kind

Het is bijzonder belangrijk dat u uw kind helpt met het ontwikkelen van zelfvertrouwen en een positief beeld van zichzelf. U kunt dit bijvoorbeeld doen door uw kind aan te moedigen een sport, hobby of interesse op te pakken, waarin het zichzelf kan ontwikkelen. Een sport of een hobby zorgt ervoor dat het leven niet alleen maar draait om leren en achterstand inlopen. Het kind kan positieve ervaringen opdoen, opvallen en uitblinken en zichzelf ervaren als iemand die iets goed kan. Bij

zelfvertrouwen hoort ook dat een kind voor zichzelf kan opkomen. Naarmate het kind ouder wordt, zal dit steeds vaker nodig zijn. U kunt uw kind aanmoedigen zichzelf te zien als iemand die iets te zeggen heeft en gerespecteerd moet worden. U kunt uw kind leren zijn mond open te doen en zich te laten horen.

Uw eigen beleving van de leesproblemen van uw kind

De manier waarop u uw kind ondersteunt, heeft te maken met de manier waarop u zelf de leesproblemen van uw kind ervaart. Als u het gevoel heeft dat de diagnose dyslexie korte metten maakt met het toekomstperspectief van uw kind, zal uw kind dit zelf ook zo gaan zien. Kijk naar uw kind als iemand met veel mogelijkheden en kansen en niet als iemand met vooral een leesprobleem. Laat de sterke kanten en niet de zwakke kanten van uw kind bepalen wie hij is. Laat uw kind ervaren dat het moeilijk kunnen lezen geen hinderpaal vormt om kennis op te doen. Vertel uw kind dat vele beroemde mensen dyslectisch waren of zijn en dat het hen gelukt is met dyslexie om te gaan.

Als u dit moeilijk vindt, bijvoorbeeld omdat dyslexie in uw familie voorkomt en u zelf slechte ervaringen heeft, probeer hiervoor dan steun te vinden bij de school of bij oudervereniging Balans. [www.balansdigitaal.nl]

U kunt in gesprekken met de school aangeven dat u moeite heeft om met het probleem dyslexie van uw kind om te gaan.

Thuis lezen en oefenen

Als ouder kunt u uw kind helpen met het verder ontwikkelen van zijn leesvaardigheid. De laatste jaren op de basisschool kunnen gebruikt worden om zo ver mogelijk te komen met het lezen om straks in de brugklas zo goed mogelijk mee te kunnen komen. Extra oefenen in de vrije uren thuis heeft zin als de leerling daarvoor gemotiveerd is en het op een ontspannen manier gebeurt. Bovendien moet u er als ouder van overtuigd zijn dat u uw kind kunt helpen en dat dit in uw situatie te realiseren is. Thuis uw kind met lezen helpen kan het beste in overleg met de leerkracht. In een gesprek kunt u met uw kind en de leerkracht bespreken wat haalbaar is als het om extra inspanningen gaat.

Wat kunt u samen met uw kind thuis doen?

- Op een ontspannen en motiverende manier samen extra lezen en oefenen.
- Het kind stimuleren regelmatig te lezen en veel leeskilometers te maken.
- Blijven voorlezen van boeken die lastig zijn om zelf te lezen, maar wel de interesse van het kind hebben. Dit is belangrijk omdat uw kind dan 'leeservaring' opdoet, waardoor de taalontwikkeling vooruit blijft gaan.
- Luisterboeken lenen uit de bibliotheek of kopen: www.makkelijklezen.nl, www.luistereenboek.nl
- Leren typen: www.typingmaster.nl en www.leren.nl
- Vertrouwd raken met planning en maken van huiswerk

- Indien nodig leren gebruiken van hulpmiddelen zoals de daisy-speler en deskbot.
www.fnb.nl www.bellcraft.com/deskbot/

Overdracht van basis- naar voortgezet onderwijs

Is dyslexie op de basisschool geconstateerd, dan is het belangrijk dat de begeleiding van de basisschool goed aansluit op de begeleiding van het voortgezet onderwijs.

Overdrachtsgesprek

Als u de keuze voor een middelbare school heeft gemaakt, zal de leerkracht van groep 8 het onderwijsdossier van uw kind naar de nieuwe school sturen. Hierna hebben de leerkracht van de basisschool en de dyslexiecoördinator van de nieuwe school een overdrachtsgesprek. Zij bespreken de leergeschiedenis en de begeleiding die de leerling heeft gehad op de basisschool en de ondersteuning die hij/zij nodig zal hebben in het voortgezet onderwijs¹. U kunt bij de leerkracht informeren of er een overdrachtsgesprek plaatsvindt en vragen om daarbij aanwezig te zijn.

Intakegesprek

Na de overdracht volgt een intakegesprek op de nieuwe school waar u als ouder de gelegenheid krijgt vragen te stellen over de begeleiding van uw kind in de brugklas. U kunt daar de volgende vragen stellen:

- Krijgt mijn kind de faciliteiten en ICT-hulpmiddelen die de deskundige adviseert?
- Wat voor extra begeleiding krijgt mijn kind in de brugklas?
- Welke voorzieningen verleent de school mijn kind? (bijv. gebruik van laptop, extra tijd bij overhoringen, opgaven met vergrote letter, kosteloos aantekeningen kopiëren van docent of medeleerling)
- Wie wordt het aanspreekpunt van mijn kind en voor mij als ouder?
- Als mijn kind het niet redt, welke hulp kan hij/zij dan verwachten?
- Wanneer is het eerstvolgende overleg om de eerste ervaringen van mijn kind in de brugklas te bespreken?

Moderne vreemde talen in het VO

Vorbereiding

Voor leerlingen met dyslexie vormen de moderne vreemde talen op de middelbare school een groot struikelblok. Het probleem is dat de lesmethoden voor Engels, Frans en Duits nauwelijks aandacht besteden aan de oefening van letter-klank-koppelingen. In de Nederlandse leesmethoden wordt daar vanaf groep 3 op de basisschool wél uitgebreid aandacht aan besteed.

Omdat leerlingen met dyslexie de letter-klank-koppelingen in een vreemde taal niet snel onder de knie krijgen, raken ze vrijwel meteen op achterstand. Het is daarom zinvol dat leerlingen in groep 7 of 8 alvast kennis maken met de moderne vreemde talen.

Meer informatie: <http://www.dyslexie-en-vt.org/>

Francis Hertzberger, IB-er bovenbouw